

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul delegat în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg și avocatul Mocanu Serghei în numele inculpaților, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2020, în cauza penală privindu-i pe

Stoinov Ivan Xxxxx, născut la xxxxx, originar din Xxxxx regiunea Xxxxx r-l Xxxxx s. Xxxxx, viza de domiciliu mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. xx, domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. xx;

Mocanu Liliana Xxxxx, născută la xxxxx, originară din r-l Xxxxx s. Xxxxx, domiciliată mun. Xxxxx str. Xxxxx;

Mocanu Stela Xxxxx, născută la xxxxx, originară din r-l Xxxxx s. Xxxxx, domiciliată mun. Xxxxx str. șos. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 25.02.2015 - 19.01.2016

2. *instanța de apel:* 18.03.2016 - 12.12.2016

05.02.2018-21.02.2020

3. *instanța de recurs:* 12.09.2017- 05.12.2017

15.10.2020-02.03.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 19 ianuarie 2016, Stoinov Ivan Xxxxx, Mocanu Liliana Xxxxx și Mocanu Stela Xxxxx învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, au fost achitați, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, inculpații Stoinov Ivan, Mocanu Liliana și Mocanu Stela au fost învinuiți de faptul că, la 16 octombrie 2010, în intervalul de timp 19.00 - 20.00, împreună și prin înțelegere prealabilă, aflându-se

în scara blocului locativ din mun. Chișinău, str. șos. Xxxxx, în fața apartamentului nr. xxxxx, i-au aplicat lui Balagura Marcel multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței, capului și cutiei toracice, cauzându-i acestuia fractura falangei proximale degetului I al mâinii drepte, fractura oaselor nazale fără deplasare, traumă cranio - cerebrală închisă, manifestată prin comotie cerebrală, excoriație a capului care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2573/D din 23.11.2010, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și, în baza acestui criteriu, în comun, se califică drept vătămare corporală medie.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1 Procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Stoinov I. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, Mocanu L. și Mocanu S. să fie recunoscute vinovate și condamnate în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la câte 5 ani închisoare, fiecare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu suspendarea pedepsei pe un termen de probă de 5 ani, invocând că, instanța a pus la baza sentinței de achitare doar declarațiile inculpaților, examinându-le unilateral, fără a le corobora cu alte probe din dosar; instanța a apreciat critic declarațiile martorilor Pavalati P. și Dumitrașco A., cât și a părții vătămate Balagura M., indicând că ultimul și-a cauzat vătămarile corporale prin automutilare; instanța neîntemeiat a concluzionat din declarațiile inculpaților că, partea vătămată este o persoană agresivă și provocatoare; instanța a neglijat prevederile art. 394 alin. (4) Cod de procedură penală.

3.2 Partea vătămată, care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Stoinov I., Mocanu L., Mocanu S. să fie recunoscuți culpabili în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, pe motiv că vina inculpaților este dovedită pe deplin prin declarațiile sale și ale martorilor și prin probele scrise ale cauzei penale; declarațiile martorului Dumitrașco A., care a relatat că, dânsul este o persoană conflictuală și că nu a văzut urme de violență, urmează a fi apreciate critic, deoarece la materiale cauzei este caracteristica sa, fiind caracterizat pozitiv și fișa de observație nr. 19354, care confirmă că a fost internat în spital; declarațiile martorului Balagura C. urmează a fi apreciate critic, deoarece a fost speriată și influențată de mama ei; dânsul a depus plângere la poliție doar la 03.11.2010, deoarece a fost internat în spital, fiind în imposibilitate de a se deplasa la organele competente; cu ordonanța de protecție din 05.10.2010, a făcut cunoștință la 16.10.2010.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2016, apelurile declarate de către procuror și partea vătămată Balagura M. au fost admise parțial, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Stoinov I. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, cu liberarea lui de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal.

Mocanu L. și Mocanu S. au fost achitate pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii. Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Stoinov I. în beneficiul lui Balagura M. a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei, iar cel material a fost admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă.

Instanța de apel a constatat că, Stoinov Ivan, la 16 octombrie 2010, între ora 19.00-20.00, aflându-se în scara blocului locativ din mun.Chișinău, str. șos. Xxxxx, în fața apartamentului nr. xx, i-a aplicat lui Balagura Marcel, multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței, capului și cutiei toracice, cauzându-i acestuia fractura falangei proximale a degetului I al mâinii drepte, fractura oaselor nazale fără deplasare, traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comotie cerebrală, excoriație a capului care, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2573/D din 23.11.2010, se califică drept vătămare corporală medie.

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că, prima instanță nu a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, nu le-a examinat conform art. 101 Cod de procedură penală și incorect a ajuns la concluzia privind nevinovăția inculpatului Stoinov I. în comiterea infracțiunii imputate.

Instanța a menționat că probele enumerate supra, în ansamblu, confirmă vinovăția lui Stoinov I. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, deoarece conținutul acestora indică incontestabil asupra faptului că, anume inculpatul, în urma conflictului iscat, i-a aplicat părții vătămate mai multe lovituri în regiunea feței, capului și i-a fracturat degetul I al mâinii drepte, fractură ce se califică drept vătămare corporală medie, iar nerecunoașterea vinovăției, nu constituie temei pentru achitare. Declarațiile inculpatului, precum că dânsul nu a comis infracțiunea, instanța le-a apreciat drept o metodă de autoapărare întru evitarea pedepsei penale.

Totodată, instanța de apel a constatat necesitatea achitării inculpatelor Mocanu L. și Mocanu S. de sub învinuirea adusă, pe motiv că în acțiunile lor lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, excluzând astfel din încadrarea juridică a acțiunilor lui Stoinov I. agravanta de la alin. (2) lit. e) art.152 Cod penal - comisă de trei persoane. Astfel, instanța de apel a considerat eronată concluzia primei instanțe de achitare a inculpatelor Mocanu S. și Mocanu L., pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, deoarece inculpatele urmau să fie achitate, pe motiv că în acțiunile lor nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

În concluzie, instanța de apel a conchis că, vina lui Stoinov I. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, este dovedită, însă acesta urmează a fi liberat de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală, în temeiul art. 60 Cod penal, dat fiind faptul că de la momentul comiterii infracțiunii - 16.10.2010 și până la pronunțarea hotărârii - 12.12.2016, au trecut mai mult de 5 ani.

Referitor la acțiunea civilă, instanța de apel, reținând prevederile art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, a considerat necesar de a admite în principiu prejudiciul material, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă, deoarece partea vătămată a solicitat încasarea prejudiciului material cauzat în mărime de 6197,84 lei, însă nu a putut prezenta probe certe ce ar confirma cunatumul prejudiciului material cauzat.

Prejudiciul moral solicitat în mărime de 200000 lei, instanța de apel l-a considerat exagerat, încasând astfel de la Stoinov I. în beneficiul lui Balagura M. suma de 5000 lei, la stabilirea căruia instanța a luat în considerare gravitatea suferințelor pricinuite, dar și starea materială a inculpatului.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recursuri:

5.1 Procurorul care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

5.2 Avocatul Mocanu S. în numele inculpaților Stoinov I., Mocanu L. și Mocanu S. care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

6. Prin decizia Colegiului penla lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 decembrie 2017, au fost admise recursurile ordinare declarate, fiind casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. În motivarea deciziei, instanța de recurs a menționat că, rejudecând cauza și pronunțând o nouă hotărâre în privința lui Stoinov I., instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de partea acuzării în acest sens, limitându-se la o analiză generală, superficială a probelor, indicând că *„reieșind din declarațiile participanților la proces, anume I.Stoinov a fost cel care i-a cauzat vătămarea medie a integrității corporale. Prin urmare însăși partea vătămată indică că fractura la deget i-a fost cauzată anume de către I.Stoinov, ceea ce obiectiv și categoric infirmă versiunea părții vătămăte, precum că toți trei inculpați - I.Stoinov, S.Mocanu, L.Mocanu, i-au cauzat vătămările corporale medii”* (f.d. 227, v.4). Pe când, conform rapoartelor de expertiză medico-legală nr.2725 din 15.10.2010 și nr.214/D din 23.10.2012, a fost confirmat faptul Că, în baza documentelor medicale prezentate la Balagura M. s-a constatat: *traumă cranio- cerebrală închisă, manifestată prin comotie cerebrală; fractura falangei proximale degetului I al mâinii drepte; fractura oaselor nazale fără deplasare; echimoză în regiunea parietală dreapta; echimoze și excoriații în regiunea hemitoracelui drept; echimoză în regiunea coapsei pe dreapta; echimoze și excoriații în regiunea genunchiului stâng, vătămări corporale produse prin acțiunea traumatică cu obiect contondent dur cu suprafața de interacțiune limitată, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui ctiteriu, în comun, se califică ca vătămare corporală medie* (f.d.45 v.1, 34-43 v.3).

Reieșind din descriptivul deciziei, rezultă că, instanța a constatat faptul că inculpatele Mocanu S. și Mocanu L. au fost implicate în conflict, indicând că *„deși s-a constatat că ambele inculpate au participat la conflict, nu a fost dovedit că ele i-au*

cauzat lui Balagura Marcel vătămare medie... - fractura falangei proximale degetului I al mâinii drepte."

Prin urmare, instanța de apel a reținut doar faptul că, părții vătămate i-a fost fracturată falanga proximală a degetului I al mâinii drepte, fără a examina și aprecia toate probele cauzei penale, inclusiv concluziile rapoartelor de expertiză medico-legală, care indică asupra faptului că, lui Balagura M. i-au mai fost cauzate și alte vătămări corporale, care toate în ansamblu se califică ca vătămări corporale medii și care, potrivit declarațiilor părții vătămate, i-au fost cauzate de toți trei inculpați.

Astfel, instanța a dat o apreciere selectivă probelor cauzei, inclusiv declarațiilor părții vătămate, pe când acesta a indicat că în timp ce I.Stoinov îl lovea cu pumnul, paralel simțea și un șir de lovituri mai slabe în cap din partea mâinii sale drepte, aplicate de către S.Mocanu, mai mult dânsa i-a aplicat și o palmă în regiunea feței din partea stângă. Ulterior, în timp ce era bătut de I.Stoinov în regiunea abdomenului, concomitent primea lovituri în regiunea cutiei toracice și gâtului de la S.Mocanu și L.Mocanu.

La fel, superficial instanța de apel a apreciat și declarațiile martorului ocular Pavalati P., care a relatat că auzind gălăgie - strigăte de bărbați și femei, a intrat în bloc, unde a văzut între etajele I și II două femei și un bărbat care îl băteau pe un alt bărbat, care era culcat la pământ cu mâinile după cap apărându-se de lovituri, și toți trei îl loveau cu mâinile și picioarele peste tot corpul.

Astfel, instanța de apel a făcut o selectare a probelor din dosar și, în așa mod, a tras concluzia pripită că acțiunile inculpatelor Mocanu S. și Mocanu L. nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzută de art. 152 alin. (2) Cod penal, iar fapta comisă de Stoinov I. întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 152 alin.(1) Cod penal. La fel, instanța de apel ajungând la asemenea concluzie, urma să verifice circumstanțele cauzei în ansamblu, totodată să verifice toate probele administrate și prezentate în cauză, în confirmarea atât a vinovăției, cât și a nevinovăției inculpaților în cele incriminate și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate.

La acest capitol, instanța de recurs a evidențiat că, instanța de apel deși a redat în hotărâre declarațiile părții vătămate și a martorilor, însă ele nu au fost analizate, cu argumentarea desfășurată a concluziilor sale, fiind doar constatată aprecierea critică a acestora, fapt ce contravine prevederilor art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, ca apoi să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, expunând temeiul respectiv în decizia sa. Ca urmare, probele enunțate nu au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel sunt formale, premature, care nu rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Concluzionând cele expuse mai sus, instanța de recurs a constatat că, argumentul acuzării referitor la faptul că, instanța de apel nu a dat apreciere probelor administrate pe caz și-a găsit confirmare, astfel, baza probatorie propusă de partea acuzării și partea apărării în cadrul acestei cauze penale, urmează a fi verificată de către instanța de apel la ședințele de judecată publice,

cu respectarea drepturilor procesuale ale persoanelor implicate pe caz, respectându-se principiul contradictorialității procesului penal și legalității armelor în proces, ceea ce nu a fost efectuat.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2020, au fost admise apelurile declarate, fiind casată sentința, inclusiv și din oficiu conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: Stoinov I. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și liberat de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală. Mocanu L. a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și liberată de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală. Mocanu S. a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și liberată de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

9. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că, analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a constatat că, Stoinov I. la data de 16.10.2010, în intervalul de timp 19.00 - 20.00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu cet. Mocanu L. și cet. Mocanu S., aflându-se în scara blocului locativ amplasat pe adresa mun. Chișinău str. Xxxxx, în fața apartamentului nr. xx, i-au aplicat cet. Balagura Marcel Gheorghe multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței, capului și cutiei toracice, cauzându-i acestuia: fractura falangei proximale degetului I al mâinii drepte, fractura oaselor nazale fără deplasare, traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, excoriație a capului, care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2573/D din 23.11.2010, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și, în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare corporală medie.

Astfel, instanța de apel a constatat că, inculpatul Stoinov I. a comis infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, acțiune săvârșită de trei persoane.*

Mocanu L., la data de 16.10.2010, în intervalul de timp 19.00 - 20.00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu cet. Stoinov I. și cet. Mocanu S., aflându-se în scara blocului locativ amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Xxxxx, în fața apartamentului nr. xxxxx, i-au aplicat cet. Balagura M. multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței, capului și cutiei toracice, cauzându-i acestuia: fractura falangei proximale degetului I al mâinii drepte, fractura oaselor nazale fără deplasare, traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, excoriație a capului, care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2573/D din 23.11.2010, condiționează dereglarea

sănătății de lungă durată și, în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare corporală medie.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpata Mocanu L. a comis infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, acțiune săvârșită de trei persoane.*

Mocanu S., la data de 16.10.2010, în intervalul de timp 19.00 - 20.00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu cet. Stoinov I. și cet. Mocanu L., aflându-se în scara blocului locativ amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Xxxxx, în fața apartamentului nr. xxxxx, i-au aplicat cet. Balagura M. multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței, capului și cutiei toracice, cauzându-i acestuia: fractura falangei proximale degetului I al mâinii drepte, fractura oaselor nazale fără deplasare, traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comotie cerebrală, excoriație a capului, care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2573/D din 23.11.2010, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și, în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare corporală medie.

Astfel, instanța de apel a constatat că Mocanu S. a comis infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, acțiune săvârșită de trei persoane.*

Subsecvent, instanța de apel a considerat că, instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală și în așa mod a ajuns la concluzia greșită de a-i achita pe Stoinov I., Mocanu L. și Mocanu S., pe acuzarea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

În opinia instanței de apel, vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate lor, se probează și prin declarațiile părții vătămate, martorilor Balagura Cristina (f.d. 49, vol. IV), Pavalatii Piotr (f.d. 50-51, vol. IV), expertului Tighineanu Sergiu date în instanța de apel, declarațiile martorului Pačovschi Victoria date în instanța de fond, verificate prin citire în instanța de apel (f.d. 47-48, vol. IV); martorului Dimitrașco Andrei (f.d. 67-70, vol. IV); expertului Corbu Chiril.

La fel, instanța de apel a indicat că, vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate lor se mai probează și prin sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, și anume: prin plângerea înaintată la data de 03.11.2010 de către Balagura Marcel la organele de poliție (f.d. 4-6, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 2725/D din 23.11.2010 (f.d. 45, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 27.12.2010 dintre Balagura Marcel și Stoinov Ivan (f.d. 89-90 verso, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 22.12.2010 dintre Balagura Marcel și Mocanu Liliana (f.d. 94 - 96, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 27.12.2010, dintre martorul Pavalatii Piotr și

Stoinov Ivan (f.d. 48, vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr. 214/D din 23.10.2012 (f.d. 39-43, vol. III).

Instanța de apel, prin cercetarea probelor pertinente, concludente, utile și veridice expuse supra a constatat, că Stoinov Ivan la data de 16.10.2010, în intervalul de timp 19.00 - 20.00, prin înțelegere prealabilă cu Mocanu S. și Mocanu L., aflându-se în scara blocului locativ amplasat pe adresa mun. Chișinău str. Xxxxx, în fața apartamentului nr. xxxxx, i-a aplicat lui Balagura M. multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței, capului și cutiei toracice, cauzându-i acestuia: fractura falangei proximale degetului I al mâinii drepte, fractura oaselor nazale fără deplasare, traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comotație cerebrală, excoriație a capului, care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2573/D din 1.2010, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și, în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare corporală medie.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că Mocanu L. la data de 16.10.2010, în intervalul de timp 19.00 - 20.00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu cet. Stoinov Ivan și cet. Mocanu Stela, aflându-se în scara blocului locativ amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Xxxxx, în fața apartamentului nr. xxxxx, i-au aplicat cet. Balagura M. multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței, capului și cutiei toracice, cauzându-i acestuia: fractura falangei proximale degetului I al mâinii drepte, fractura oaselor nazale fără deplasare, traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comotație cerebrală, excoriație a capului, care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2573/D din 23.11.2010, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și, în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare corporală medie, la fel, Mocanu S. la data de 16.10.2010, în intervalul de timp 19.00 - 20.00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu cet. Stoinov I. și cet. Mocanu L., aflându-se în scara blocului locativ amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. xxxxx, în fața apartamentului nr. xxxxx, i-au aplicat cet. Balagura M. multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței, capului și cutiei toracice, cauzându-i acestuia: fractura falangei proximale degetului I al mâinii drepte, fractura oaselor nazale fără deplasare, traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comotație cerebrală, excoriație a capului, care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2573/D din 23.11.2010, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și, în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare corporală medie.

Instanța de apel a reținut că, potrivit probelor administrate se atestă că, faptele inculpaților, Stoinov Ivan, Mocanu Liliana și Mocanu Stela întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, aceștia prin acțiunile lor intenționate au comis latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

În continuare, instanța de apel a apreciat critic argumentele instanței de fond, or în ședința instanței de apel s-a stabilit, că la data de 16 octombrie 2010 a avut loc un conflict între Balgura Marcel și fosta sa soție, Mocanu Stela, sora fostei soții - Mocanu Liliana și concubinul acesteia - Stoinov Ivan. Faptul că a

avut loc conflictul nominalizat, care a fost însoțit de agresiune verbală și fizică, se confirmă, în afara oricăror dubii, prin declarațiile inculpaților, a părții vătămate Balagura Marcel, a martorilor Balagura Cristina, Pacicovschi Victoria, Pavalatii Piotr și Dmitrașco Andrei.

Instanța de apel a reținut că, probele anexate la dosar impun concluzia că, Stoinov Ivan, Mocanu Stela Xxxxx și Mocanu Liliana au comis infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, or s-a stabilit că Balagura Marcel, la data de 16.10.2010, fiind ziua de naștere a fiicei sale Balagura Crisina, aproximativ între orele 19,00-20.00, a venit la apartamentul nr. xx, de pe xxxxx, mun. Xxxxx, unde locuiește fosta soție Mocanu Stela cu fiica Balagura Crisina, cu scopul de a o căuta pe fiica Cristina, care a promis că, în acea seara va veni la el, însă nu a venit, nu răspundea la telefon, telefonul era deconectat. Fiind în relații ostile cu soție Mocanu Stela, cu cumnata Mocanu Liliana și concubinul acesteia Stoinov Ivan, sunând în ușa apartamentului, i-a deschis ușa Stoinov Ivan și la indicațiile lui Mocanu Stela și Mocanu Liliana refuza să-i permită să intre în apartament, inițial l-a împins ca să nu intre în apartament, apoi de la aceasta între ei toți s-a iscat și conflictul avansând până la aplicarea loviturilor, aplicând lovituri toți inculpații, ca rezultat partea vătămată Balagura Marcel, a suferit vătămare corporală medie a integrității corporale fapt confirmat de către expertul legist Tighineanu Sergiu, în ședința instanței de apel și prin rapoartele de expertiză medico-legală.

Faptul că toți trei inculpați i-au cauzat părții vătămate Balagura Marcel lovituri în regiunea feței, capului, și i-a fracturat degetul I al mâinii drepte, care se calificată ca vătămare corporală medie a integrității corporale se confirmă prin declarațiile părții vătămate Balagura Marcel, declarațiile martorului Pavalatii Piotr, care a relatat că „...la data de 16.10.2010 aproximativ pe la orele 20.00 se întorcea de la un prieten care locuiește în regiunea Telecentru pe str. Docuceaev mun. Chișinău, trecând prin curtea unui bloc locativ în una din scări a auzit gălăgie - strigăte de bărbați și femei. De asemenea, a indicat că intrând în bloc pe scară între etajele I și II două femei și un bărbat îl băteau pe un alt bărbat, care era culcat la pământ cu mâinile după cap apărându-se de lovituri. Suplimentar, a mai menționat că aceștia erau foarte agitați, strigau cuvinte necenzurate, vulgare în timp ce toți trei îl loveau cu mâinile și picioarele peste tot corpul, prin procesul- verbal de recunoaștere a persoanei din 25.05.2011, martorul Pavalatii Piotr l-a recunoscut pe Stoinov Ivan ca fiind persoana care a aplicat lovituri cu picioarele și mâinile unui cetățean ce se afla jos, la pământ, pe adresa str. Hâncești intersecție cu str. Dokuceaev” (f.d. 48, vol. II).

Mai mult, în cadrul conflictului nominalizat, lui Balagura Marcel, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2725/D din 23.11.2010, i-au fost cauzate leziuni corporale medii, cu dereglarea sănătății: *fractura falangei proximale degetului I al mâinii drepte, fractura oaselor nazale fără deplasare, traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, excoriație a capului, vătămări corporale produse prin acțiunea traumatică cu obiect contondent dur cu suprafața de interacțiune limitată, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează*

dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Mai mult, circumstanțele expuse au fost confirmate prin explicațiile experților audiați în ședința Curții de Apel, cumulul traumelor depistate susțin concluzia că, toți trei inculpați i-au aplicat lovituri părții vătămate, relevant fiind și faptul că, experții audiați în ședința instanței de apel au precizat că fracturile constatate se califică la vătămări corporale medii.

Instanța de apel nu este de acord cu argumentul primei instanțe, precum că Balagura M. a fost cel ce a inițiat conflictul prin înjurături și agresiune față de Stoinov Ivan, prin acțiuni ilegale și abuzive, or, în contextul infracțiunii prevăzute de art. 152 Cod penal al Republicii Moldova, pentru calificarea infracțiunii nu are semnificație cine inițiază conflictul.

Instanța de apel a mai reținut, că prima instanță nejustificat a oferit o apreciere critică raportului de expertiză medico-legală nr. 2573/D din 01.11.2010, or, nu este clar în ce temei instanța de fond a apreciat concluziile expertizei ca fiind „eronate”, or, expertiza presupune cunoștințe speciale ale unui specialist, care pot fi contestate doar de către un alt specialist în domeniu.

Mai mult, expertiza a fost efectuată corespunzător, fără încălcări, în conformitate cu legislația procesual-penală în vigoare, pentru a constata circumstanțe de o concludență incontestabilă pentru speță, astfel încât nu există nici un motiv de a ignora concluziile raportului de expertiză nominalizat și de a le exclude din suportul probatoriu al sentinței.

Alegațiile instanței de judecată, precum că Balagura Marcel Gheorghe ar fi putut singur să-și cauzeze traumele depistate la el, deoarece este medic de profesie și are studii superioare în medicină, sau ar putut prezenta experților radiografiile altor persoane, dându-le drept ale sale, sunt total lipsite de plauzibilitate, or, o soluție a unei instanțe de judecată nu poate fi bazată pe presupuneri, ci urmează să fie întemeiată doar pe probe certe, veridice, pertinente și concludente.

Iar, concluzia eronată a primei instanțe în acest sens este combătută prin raportul de expertiză medico-legală nr. 214/D din 23.10.2012, prin care se confirmă că leziunile corporale depistate la Balagura Marcel se poate afirma că, acestea se află în zone accesibile pentru mâna proprie, dar nu sunt caracteristice pentru automutilare, unele din aceste leziuni corporale (echimoze și excoriații în regiunea genunchiului drept) au putut fi cauzate în urma căderii libere (unice) a corpului din poziție ortostatică pe un obiect dur contondent (f.d. 39-43, vol. 3).

În speță, s-a dovedit că în urma unui conflict iscat între Balagura Marcel, Stoinov Ivan, Mocanu Liliana și Mocanu Stela, lui Balagura Marcel, de către cei trei inculpați i-au fost aplicate multiple lovituri, iar în rezultatul aplicării loviturilor i-au fost cauzate vătămări corporale medii.

În acest context, instanța de apel a stabilit că, Stoinov I. a comis infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată*

a sănătății, acțiune săvârșită de trei persoane, Mocanu L. a comis infracțiunea prevăzută de art. 152 al. (2) lit. e) Cod penal, vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, acțiune săvârșită de trei persoane și Mocanu S. a comis infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, acțiune săvârșită de trei persoane.

Astfel, infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, a fost comisă de inculpați la data de 16.10.2010, prin urmare, instanța de apel a reținut că, termenul de prescripție începe de la data enunțată pînă în prezent, iar la data judecării cauzei în ordine de recurs, s-a scurs termenul de prescripție, circumstanțe care indică că Stoinov Ivan, Mocanu Stela Xxxxx și Mocanu Liliana Xxxxx urmează a fi liberați de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

10. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

10.1 Procuror, care solicită casarea parțială a acesteia în partea liberării inculpaților de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, prevăzut de art. 60 cod penal, cu restituirea în această parte a cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel și menținerea deciziei în partea constatării vinovăției inculpaților.

În motivarea recursului invocă:

- soluția privind liberarea inculpaților Stoinov Xxxxx, Mocanu Liliana și Mocanu Stela de răspundere penală, nu este argumentată și cu titlu de consecință nici întemeiată pe o normă de drept material cu vocație penală, a cărei aplicare nu ar genera dubii despre producerea unei erori;

- acuzarea de stat însă nu se solidarizează cu concluzia instanței de apel potrivit căreia la data pronunțării deciziei în cea de-a doua procedură de apel-21 februarie 2020 s-ar fi prescris dreptul statului de a-i supune pe inculpații Stoinov Ivan, Mocanu Liliana și Mocanu Stela, răspunderii penale pentru săvârșirea infracțiunii grave, reținute prin decizie în sarcina lor;

- deși sînt termene de decădere în sensul stingerii dreptului statului de a-l supune unei pedepse pe făptuitor, expirarea termenelor prevăzute la art. 60 alin. (1) Cod penal, este condiționată de legiuitor prin anumite evenimente, intervenirea cărora are loc în toate cazurile după o anumită perioadă de timp calculată de la momentul săvârșirii infracțiunii;

- la momentul derulării evenimentelor-16 octombrie 2010, sancțiunea normei penale prevăzută la art. 152 alin. (2) Cod penal, prevedea o pedeapsă maximă sub formă de închisoare pe un termen de pînă la 6 ani. Ulterior, prin Legea nr. 119 din 23 mai 2013 pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002, în vigoare din 21 iunie 2013, legiuitorul a înăsprit sancțiunea normei indicate în contextul prezentului alineat pînă la 7 ani închisoare;

- judecînd după mărimea sancțiunii normei de incriminare, fapta inculpaților Stoinov Ivan, Mocanu Liliana și Mocanu Stela a rămas a fi una gravă din momentul săvârșirii ei, pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberarea deciziei recurate;

- în data de 21 februarie 2020, nu expirase perioada de 15 ani desemnată de norma materială penală pentru intervenirea prescrierii dreptului statului de a-i atrage pe inculpați la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii grave, prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal;

- instanța de apel greșit a dispus liberarea inculpaților Stoinov Ivan, Mocanu Liliana și Mocanu Stela de răspundere penală și neîntemeiat a omis să soluționeze chestiunea privind soarta procesului penal în prezenta speță, aceasta devreme ce argumentele invocate în sprijinul soluției recurate vin în contradicție cu prevederile imperative ale normelor de drept material penal și respectiv procedural penal relevante;

În drept, recurentul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală

10.2 Avocatul Mocanu S. în numele inculpaților, care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului invocă:

- la baza deciziei adoptate, instanța de apel a pus probe ce în mod legal nu pot dovedi vinovăția inculpaților, ci dimpotrivă confirmă lipsa faptului infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. c) Cod penal;

- învinuirea este una abstractă, eronată, deoarece nu cuprinde descrierea detaliată a fiecărui semn calificativ, ce se cuprinde în elementele constitutive ale infracțiunii analizate;

- informațiile conținute în actul de acuzație sunt insuficiente pentru a permite calificarea faptei conform normei penale;

- instanța de apel doar a transcris în ordine cronologica probele administrate la caz, în cadrul urmăririi penale, probe puse la baza condamnării inculpaților de către instanța de apel, fără a se referi la probe ce ar demonstra vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 152 alin. (2) lit. b) Cod penal și fără a descrie elementele constitutive ale acesteia în special a laturii obiective, în raport cu doctrina penală;

- învinuirea înaintată inculpaților este neclară, iar fapta reținută nu corespunde materialelor din dosar;

- învinuirea adusă inculpaților contravine în mod evident dreptului garantat prin art. 6 par. 3 din Convenție. Astfel, se încalcă și dreptul la apărare. Or, este evident că, în speța dată, părții apărării îi revine doar să presupună contra căror argumente să se apere,

- analizând în ansamblu, sub toate aspectele, probele prezentate spre administrare, inclusiv procesele-verbale ale acțiunilor de urmărire penală, audiind inculpații, martorii, consideră că nu există fapta incriminată inculpaților și, în consecință, aceștia urmează a fi achitați, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod procedură penală;

- învinuirea adusă recurenților, se bazează exclusiv numai pe depozițiile așa numitului martor Pavalati Piotr și părții vătămate Marcel Balagura și acțiunilor procesuale întocmite cu participarea lor;
- consideră necesar de a aprecia ca fiind unele eronate declarațiile părții vătămate Balagura M., date atât în cursul urmăririi penale, cât și în cadrul ședinței de judecată, deoarece acestea nu reflectă situația de fapt care a avut loc la data de 16.10.20, dar reflectă doar poziția lui Balagura M. purtând un caracter denaturat și evident eronat, ori în instanța de apel a indicat că, fractura a fost la altă mână adică la mina stângă;
- între Balagura M. pe de o parte și Stoinov I., Mocanu L. și Mocanu S. există relații ostile de durată, cum rezultă din declarațiile participanților la proces, inclusiv a martorului Dmitrașco A., audiat în ședința de judecată, care se datorează caracterului scandalagios a lui Balagura M., care figurează pe sector de poliție în care își are domiciliul ca fiind pus la evidență ca scandalagiu și violator al ordinii publice, datorită frecvențelor conflicte familiale pe care le avea cu fosta sa soție Mocanu S. și rudele acestuia;
- din plângerea depusă de Balagura M., cât și din declarațiile făcute în cadrul ședinței de judecată, se reține că acesta nu a făcut nici o mențiune că a ripostat presupusului atac din partea lui Stoinov I. și nu l-ar fi lovit pe Stoinov I.;
- consideră ca fiind întemeiate argumentele inculpaților că, la intrarea în apartament, în antreu, Balagura M. l-a agresat fizic fără un motiv anume pe Stoinov I., faptul dat rezultă inclusiv prin traumele depistate la Stoinov I. și urmele de sânge de pe hainele lui și a lui Balagura M., semne că au fost confirmate inclusiv de martorii Pavalatii P. și Dmitrașco Andrei, audiați în ședința de judecată, care au menționat că ambii aveau urme de sânge pe fețe și haine;
- Balagura M. nu avea nici un drept legal de a se afla la data de 16.10.2010, la apartamentul lui Mocanu S. din mun. Chișinău, str. Xxxxx ap. xxxxx, drept ce i-a fost limitat de către instanța de judecată;
- întregul incident s-a produs anume din cauza neexecutării unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile din partea lui Balagura M. și acțiunilor abuzive din partea acestuia;
- din declarațiile participanților la proces și anume a părții vătămate Balagura M., inculpaților, cât și a martorilor Pacicovschi V. și Balagura C., Balagura M. a intrat în apartamentul cet. Mocanu S. fără acordul acesteia, iar toate acțiunile din partea inculpaților au fost îndreptate în vederea scoaterii acestuia din apartamentul lui Mocanu S., unde Balagura M. se afla ilegal contrar ordonanței judecătorești și voinței proprietarului apartamentului;
- în acțiunile lui Balagura M. există evidente acțiuni de violare a domiciliului lui Mocanu S. și violență în familie, fapt ce a fost lăsat fără examinare și apreciere de organul de urmărire penală, deși, este un criteriu relevant la aprecierea circumstanțelor cauzei;
- referitor la locul producerii incidentului Balagura M. a făcut declarații contradictorii;

- consideră necesar a da o apreciere critică raportului de expertiză medico-legală nr. 2573/D din 01.11.2010 în copie (Voi. II, f.d. 17, Voi. III, f.d. 47, 49) și nr. 2725/D din 23.11.2010 în copie (Voi. I, f.d. 45, Voi. III, f.d. 46, 48);
- rapoartele în cauză au fost efectuate după 14 zile și, respectiv, după 1 luna și 7 zile de la producerea incidentului și doar în baza documentelor medicale prezentate de Balagura M., în lipsa clișeului radiologic;
- din materialele dosarului, lipsesc probe ce dovedesc existența leziunilor corporale, pentru ca instanța de judecată să le poată da o apreciere, fiind anexate doar copiile raportului de expertiză medico-legală nr. 2573D din 01.11.2012 și nr. 2725/D din 23.11.2010, ce nu pot fi puse la baza unei sentințe, concluziile din rapoartele menționate contravin concluziilor din raportul expertizei în comisie;
- potrivit raportului de expertiză medicc-legală nr. 214 din 23.10.2012, emis în urma expertizei efectuate în comisie, se constată că experții au ajuns la concluzia potrivit căreia: luând în considerație localizarea și caracteristica morfologică a leziunii corporale depistate la Balagura M., se poate afirma ca acestea se află în zone accesibile pentru mâna proprie, dar nu sunt caracteristice pentru automutilare, în acest context e necesar de remarcat că, unele din aceste leziuni corporale au putut fi cauzate în urma căderii libere (unice) a corpului din poziție ortostatică pe un obiect contondent;
- Balagura M. singur și-a cauzat traumele depistate la el, care fiind medic de specialitate și având accesul la datele altor pacienți, putea să prezinte experților radiografiile altor persoane, dându-le drept ale sale, respectiv se probează lipsa clișeului radiologic unde vârsta pacientului nu corespunde cu vârsta lui Balagura M.;
- din fotografia anexată de Balagura M., făcută imediat după incident, ultimul se sprijină cu tot corpul pe degetul fracturat;
- organul de urmărire penală nu a dovedit faptul că, sângele de pe fața și cămașa lui Balagura M., i-ar fi aparținut ultimului sau lui Stoinov I.;
- organul de urmărire penală nu a stabilit existența unui obiect metalic, cu care i-ar fi aplicat loviturile lui Balagura M. și nu a fost probat faptul aplicării loviturii cu careva obiecte;
- nici Pavalatii P. și nici Balagura M. nu au putut comunica concret instanței de judecată de unde Balagura M. a aflat numărul de telefon al acestuia, cât și despre faptul de câte ori aceștia s-au mai văzut, în aceste condiții, consideră că aceștia s-au mai văzut;
- consideră necesar a aprecia critic procesele-verbale de recunoaștere a persoanei, datele din care prezintă evidente semne că nu sunt veridice, iar persoanele au fost prezentare spre recunoaștere cu evidente încălcări procedurale;
- în ședințele de judecată, înaintea cât și după acestea, Balagura M. în permanență prezenta un caracter agresiv față de inculpați, se adresa către aceștia cu expresii înjurioase și înjositoare, ce suplimentar confirmă declarațiile martorului Dumitrașco A. și inculpaților despre relațiile ostile între părți și caracterul scandalagios a lui Balagura M.;

- întregul incident s-a produs anume din vina, la provocarea și acțiunile ilegale și abuzive ale lui Balagura M.;

-având în vedere că, la moment există o altă cauză penală pe care Balagura M. este învinuit de declarații false, consideră că și în acest caz declarațiile părții vătămate sunt false;

-eronat instanța de apel a dispus respingerea demersului privind efectuarea unei expertize judiciare medico-legale repetate;

- cererea de recuzare judecătorilor Oxana Robu, Silvia Vrabii și Stelian Teleucă, a fost examinată contrar procedurii prevăzute de Codul de procedură penală și anume in lipsa procurorului și inculpaților;

- ordonanța emisă de prim-adjunctul Procurorului General, Pîntea Andrei din 24.09.2013, încalcă drepturile fundamentale ale inculpaților;

- procurorul nemotivat a dispus anularea ordonanței emise de către procurorul sect. Centru, mun. Chișinău, Agati N., la 23.01.2013, cu reluarea urmăririi penale, anularea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Mocanu L. și Mocanu S. în cauza nr. 2010011932, emisă de către procurorul în Procuratura sect. Centru, la 21 ianuarie 2013, anularea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Stoinov I. și încetarea urmăririi penale în cauza nr. 2010011932, emisă de către procurorul sect. Centru, mun. Chișinău, Agati N., la 23.01.2013, deoarece actul emis nu conține vreo trimitere, care anume erori s-au admis de procurorul ierarhic superior;

- din plângerea părții vătămate Balagura M., depusă Procurorului General, nu rezultă că, sunt temeiuri noi ce ar servi, temei pentru anularea ordonanțelor, cât și un viciu fundamental, ce ar fi afectat ordonanțele procurorului în Procuratura sect. Centru, Agati N. din 21 ianuarie 2013 și din 23.01.2013;

- din motiv că, ordonanța emisă de prim-adjunctul Procurorului General, Pîntea Andrei din 24.09.2013, este emisă ultima și nu prevede anularea ordonanței Procurorului interimar al sect. Centru, mun. Chișinău, Dulghieru I. din 28.08.2013, această hotărâre a procurorului ierarhic superior urmează a fi declarată nulă, pentru a respecta prevederile art. 299¹ alin. (4) Cod de procedură penală.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

11.În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Mocanu S. în numele inculpaților a depus referință privind opinia asupra recursului declarat de procuror, solicitând a decide inadmisibilitatea acestuia, deoarece recursul ordinar este depus tardiv, adică peste termenul de 30 de zile, prevăzute de art. 422 Cod de procedură penală.

12. Judecând recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul ordinar declarat de avocatul Mocanu Serghei în numele inculpaților, urmează a fi respins, iar recursul ordinar declarat de către procurorul delegat în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, urmează a fi admis, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Mocanu Serghei în numele inculpaților.

Din sumarul recursului declarat, se atestă că avocatul Mocanu Serghei în numele inculpaților, invocă faptul că, decizia nu este motivată și că probele nu demonstrează vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. b) Cod penal, invocând temeiurile de casare prevăzute de pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Întru susținerea poziției sale, instanța de recurs remarcă prevederile art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, unde este prevăzut că *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Verificând lucrările dosarului, Colegiul reține, că instanța de apel examinând apelurile declarate în prezenta cauză, a cercetat suplimentar probele administrate la dosar, după cum rezultă din procesul verbal al ședinței de judecată (f.d. 17—20 v. IV), astfel ținând cont de prevederile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a evaluat just probele în corespundere cu cerințele art. 101 al aceluiași Cod, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, corect ajungând la concluzia, că vina inculpaților Stoinov Ivan, Mocanu Liliana și Mocanu Stela, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, și-a găsit confirmarea.

Sub acest aspect, Colegiul penal constată că judecând apelurile declarate, instanța de apel, verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei analize și examinări coroborate a probelor ce au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a lui Stoinov Ivan, Mocanu Liliana și Mocanu Stela, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept. Reieșind din cele expuse, instanța de recurs apreciază drept vădit neîntemeiate criticile recurentului, precum că instanța de apel a dat o apreciere injustă probelor.

Totodată, instanța de recurs consideră, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

În opinia Colegiului penal lărgit, instanța de apel adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, cuprinzând argumente fundamentate în fapt și în drept, prezentate în hotărârea atacată, iar partea descriptivă a deciziei cuprinde, în conformitate cu prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii (f.d. 124-125 v. VI).

Referitor la criticile autorului recursului, precum că învinuirea este abstractă și eronată, deoarece nu cuprinde descrierea detaliată a fiecărui semn calificativ ce se cuprinde în elementele constitutive a infracțiunii analizate, Colegiul penal le consideră neîntemeiate.

La acest capitol, Colegiul reține, că în conformitate cu prevederile art. 296 alin. (2) Cod de procedură penală, rechizitoriul se compune din două părți: expunerea și dispozitivul. Expunerea cuprinde informații despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, analiza probelor care confirmă fapta și vinovăția învinuitului, argumentele invocate de învinuit în apărarea sa și rezultatele verificării acestor argumente, circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea învinuitului, precum și temeiurile pentru liberarea de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal dacă constată asemenea temeiuri. Dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului și formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui și mențiunea despre trimiterea dosarului în instanța judecătorească competentă.

Colegiul penal lărgit remarcă, că învinuirea înaintată lui Stoinov Ivan, Mocanu Liliana și Mocanu Stela, prin rechizitoriu, este clară și concretă fiind indicată formularea învinuirii care i se incriminează, cu încadrarea juridică a acțiunilor fiecăruia. Astfel, în rechizitoriu este descrisă fapta ce li se incriminează inculpaților în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, iar instanța de apel just reieșind din probatoriul administrat în cauză și în conformitate cu prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, consecințele infracțiunii. Mai mult ca atât, în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, la data de 27 mai 2015 (f.d. 58 v. IV), inculpații în prezența apărătorului lor, au declarat, că învinuirea le este clară, însă nu recunosc vina, ceea ce este un drept al lor. Prin urmare, Colegiul penal constată, că acuzații Stoinov Ivan, Mocanu Liliana și Mocanu Stela au fost informați într-o limbă pe care o cunosc în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației împotriva lor, declarând în fața instanței de judecată în prezența avocatului prin viu grai, că le este clară învinuirea adusă, așa cum prescriu garanțiile prevăzute la art. 6§3 lit. a) al Convenției europene.

Ce ține de argumentul recurentului, precum că Balagura M. l-a agresat fizic pe Stoinov I. și că Balagura M. nu avea nici un drept legal de a se afla la data de 16.10.2010, la apartamentul Stelei Mocanu, drept ce i-a fost limitat de instanța de judecată, instanța de recurs reține, că instanța de apel s-a expus argumentat la acest aspect, indicând just că, în contextul infracțiunii prevăzute de art. 152 Cod penal, pentru calificarea infracțiunii nu are semnificație cine inițiază conflictul, la fel nu are importanță la cazul dat și faptul că, Balagura M. a încălcat ordonanța de protecție.

Cu referire la argumentele recurenților precum că, în acțiunile lui Balagura M. există evidente acțiuni de violare a domiciliului Stelei Mocanu și violență în familie, fapt ce a fost lăsat fără apreciere de organul de urmărire penală, Colegiul penal le respinge, deoarece acestea nu au relevanță în prezenta cauză, or în speța supusă judecării instanțele de judecată au examinat învinuirea adusă inculpaților conform rechizitoriului, în baza art. art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, acțiune săvârșită de trei persoane.*

Totodată, nu este fondată nici critica recurentului, în sensul pretinderii că, toate acțiunile inculpaților au fost îndreptate în vederea scoaterii lui Balagura M. din apartamentul Stelei Mocanu. Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, și chestiunea dată a constituit obiect de discuție în instanța de apel, care întemeiat a indicat faptul că, toți trei inculpați i-au cauzat părții vătămăte Balagura Marcel lovituri în regiunea feței, capului, și i-a fracturat degetul I al mâinii drepte, care se calificată ca vătămare corporală medie a integrității corporale, ce se confirmă prin declarațiile părții vătămăte Balagura Marcel, declarațiile martorului Pavalatii Piotr, care a relatat că, *la data de 16.10.2010 aproximativ pe la orele 20.00 se întorcea de la un prieten care locuiește în regiunea Telecentru pe str. Docuceaev mun. Chișinău, trecând prin curtea unui bloc locativ în una din scări a auzit gălăgie - strigăte de bărbați și temeii. De asemenea, a indicat că intrând în bloc pe scară între etajele I și II două temeii și un bărbat îl băteau pe un alt bărbat, care era culcat la pământ cu mâinile după cap apărându-se de lovituri. Suplimentar, a mai menționat că aceștia erau foarte agitați, strigau cuvinte necenzurate, vulgare în timp ce toți trei îl loveau cu mâinile și picioarele peste tot corpul*, prin procesul- verbal de recunoaștere a persoanei din 25.05.2011, martorul Pavalatii Piotr l-a recunoscut pe Stoinov Ivan ca fiind persoana care a aplicat lovituri cu picioarele și mâinile unui cetățean ce se afla jos, la pământ, pe adresa str. Xxxxx intersecție cu str. Xxxxx(f.d. 48, vol. II). Mai mult, în cadrul conflictului nominalizat, lui Balagura Marcel, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2725/D din 23.11.2010, i-au fost cauzate leziuni corporale medii, cu dereglarea sănătății: *fractura falangei proximale degetului I al mâinii drepte, fractura oaselor nazale fără deplasare, traumă cranio- cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, excoriație a capului, vătămări corporale produse prin acțiunea traumatică cu obiect contondent dur cu suprafața de interacțiune limitată, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.*

De asemenea, Colegiul penal lărgit consideră, că nu sunt întemeiate nici criticile referitoare la faptul că, urmează a fi apreciat critic raportul de expertiză medico-legală nr. 2573/D din 01.11.2010. La alegațiile date, instanța de recurs menționează, că acestea au constituit obiect de discuție în cadrul instanței de apel, asupra cărora instanța de judecată s-a expus suficient și argumentat, deoarece au constituit una din principalele linii de apărare în cadrul prezentului proces penal și cărora le-au fost acordate o atenție deosebită, precum rezultă din materialele cauzei și hotărârile adoptate în speța dată. Deci, reieșind din lucrările dosarului, Colegiul penal nu se poate îndepărta de la concluziile date, precum că prima instanță nejustificat a oferit o apreciere critică raportului de expertiză medico-legală nr. 2573/D din 01.11.2010, or, nu este clar în ce temei instanța de fond a apreciat concluziile expertizei ca fiind „eronate”, or, expertiza presupune cunoștințe speciale ale unui specialist, care pot fi contestate doar de către un alt specialist în domeniu. Mai mult, expertiza a fost efectuată corespunzător, fără încălcări, în conformitate cu legislația procesual-penală în vigoare, pentru a constata circumstanțe de o concludență incontestabilă pentru speță, astfel încât nu există nici un motiv de a ignora concluziile raportului de expertiză nominalizat și de a le exclude din suportul probatoriu al sentinței.

Tot la acest aspect, Colegiul penal, atestă că instanța de apel întemeiat a conchis și faptul că alegațiile instanței de judecată, precum că Balagura M. ar fi putut singur să-și cauzeze traumele depistate la el, deoarece este medic de profesie și are studii superioare în medicină, sau ar putut prezenta experților radiografiile altor persoane, dându-le drept ale sale, sunt total lipsite de plauzibilitate, or, o soluție a unei instanțe de judecată nu poate fi bazată pe presupuneri, ci urmează să fie întemeiată doar pe probe certe, veridice, pertinente și concludente. Iar, concluzia eronată a primei instanțe în acest sens este combătută prin raportul de expertiză medico-legală nr. 214/D din 23.10.2012, prin care se confirmă că, leziunile corporale depistate la Balagura Marcel se află în zone accesibile pentru mâna proprie, dar nu sunt caracteristice pentru automutilare, unele din aceste leziuni corporale (echimoze și excoriații în regiunea genunchiului drept) au putut fi cauzate în urma căderii libere (unice) a corpului din poziție ortostatică pe un obiect dur contondent (f.d. 39-43, vol. 3). Astfel, în speță, s-a dovedit că, în urma unui conflict iscat între Balagura Marcel, Stoinov Ivan, Mocanu Liliana și Mocanu Stela, lui Balagura Marcel, de către cei trei inculpați i-au fost aplicate multiple lovituri, iar în rezultatul aplicării loviturilor i-au fost cauzate vătămări corporale medii.

Ce ține de critica recurentului, precum că martorul Dumitrașco A. nu a confirmat faptul că, Balagura M. prezentându-se la sectorul de poliție nu ar fi prezentat careva dureri sau traume și că nu a fost stabilit cui aparține sângele de pe fața și cămașa lui Balagura M., Colegiul penal reține că la caz, faptul cauzării lui Balagura M. a leziunilor corporale medii, se confirmă prin concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 2573/D din 01.11.2010 și raportul de expertiză medico-legală nr. 214/D din 23.10.2012, care sunt în vigoare, astfel neavând importanță cui aparține sângele de pe fața și cămașa lui Balagura M.

De asemenea, Colegiul penal lărgit consideră, că nu sunt întemeiate nici criticile referitoare la faptul că, Balagura M. și Pavalatii P. s-au întâlnit anterior ședinței de judecată și că Pavalatii V. nu a fost la fața locului, deoarece avocatul nu a adus careva probe în acest sens, iar martorul în cauză a dat declarații sub jurământ, mai mult ca atât, fiind prevenit conform art. 312, 313 Cod penal, pentru prezentarea cu bună știință a declarațiilor false și refuzul sau ascunderea de a face declarații, a menționat că, pînă în seara când a avut loc evenimentul, pe Balagura M. nu l-a cunoscut (f.d. 50 verso v. IV). Referitor la argumentul precum, că s-au întâlnit anterior ședinței de judecată, pentru ca Pavalatii P. să-și formuleze o poziție favorabilă lui Balagura M., Colegiul penal îl respinge ca nefondat, deoarece încă în plângerea depusă la Comisariatul de poliție, Balagura M., invocă despre faptul că, barbatul pe nume Pavalatii P. a strigat la inculpați să-l lase în pace, fiind ajutat de el să se ducă la poliție, lăsându-i și coordonatele sale (f.d.6 v. I).

Ce ține de argumentele aduse de recurent, referitor la faptul că, persoanele au fost prezentate spre recunoaștere cu evidente încălcări procedurale, Colegiul penal lărgit conchide, că ilegalitatea acțiunilor organelor de urmărire penală în conformitate cu prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea i-a cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Raportând norma dată la argumentele supuse analizei, Colegiul penal lărgit atestă că, din materialele cauzei nu rezultă că inculpații sau apărătorul acestora ar fi avut careva obiecții asupra acțiunilor organului de urmărire penală la etapa respectivă a urmăririi penale, fiindu-le aduse la cunoștință materialele procesului penal, respectiv nici una dintre părți nu a contestat actele procesuale întocmite. Astfel, invocarea nulității actelor organului de urmărire penală, contravine prevederilor art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală.

Nu au relevanță la cauză nici următoarele motive de critică din recurs, că Stoinov I. a fost scos de sub urmărire penală, din motiv că lipsește faptul infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, învinuirile aduse către Pacicovschi V., scoaterea inculpaților de sub urmărire penală pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe numele lui Balagura M. este un dosar penal pentru darea declarațiilor false, astfel consideră că și în acest caz declarațiile acestuia sunt false. În acest sens, instanța de recurs reține că, avocatul nu a argumentat opinia și legătura acestor hotărâri cu speța dată, mai mult ca atât, circumstanțele fiecărui caz sunt diferite, pe care instanța analizându-le își întemeiază soluția. Ce ține de faptul că, și în acest caz declarațiile părții vătămate sunt false, Colegiul penal atestă că, aspectul în cauză nu este probat de un act de justiție al instanțelor de judecată.

Cu referire la argumentele recurentului, precum că eronat instanța de apel a dispus respingerea demersului privind efectuarea unei expertize judiciare medico-legale repetate, Colegiul penal îl respinge ca fiind declarativ.

Astfel, instanța de recurs menționează că, solicitarea efectuării unei expertize este dreptul procesual al părților participante la proces. Dispunerea efectuării expertizei judiciare se face de către instanța de judecată, la cererea părților, dacă se constată că, cererea este întemeiată și poate contribui la stabilirea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală. Încheierea instanței de judecată privind numirea expertizei, trebuie să cuprindă întrebările puse în fața expertului și enumerarea circumstanțelor de fapt ce urmează a fi elucidate prin cunoștințele speciale în domeniul tehnicii, științei sau artei de către expert. Nu se exclud cazurile, când instanța de judecată poate respinge demersul privind efectuarea expertizei judiciare prin încheiere motivată.

Așadar, instanța de judecată trebuie să motiveze respingerea demersului, ținând cont de jurisprudența CȚEDO, care statuează că, refuzul de a dispune o expertiză nu este, în sine, inechitabil, el trebuie examinat în lumina procedurii în ansamblul său (*Affaire H. împotriva Franței*, 24.10.1989 pct. 61 și 70). Motivarea refuzului trebuie să fie rezonabilă.

La caz, Colegiul penal reține că, prin cererea din 31 octombrie 2019, avocatul Mocanu S. în numele inculpaților, a solicitat dispunerea efectuării unei expertize judiciare medico-legale repetate.

În conformitate cu prevederile art. 148 alin. (2) Cod de procedură penală, *dacă concluziile expertului sînt neclare, contradictorii, neîntemeiate, dacă există îndoieli în privința veridicității lor și dacă aceste deficiențe nu pot fi înlăturate prin audierea expertului sau dacă a fost încălcată ordinea procesuală de efectuare a expertizei judiciare, poate fi dispusă efectuarea unei expertize judiciare repetate de către un alt expert sau o altă comisie de experți. Expertul sau experții care au efectuat expertiza judiciară primară sau suplimentară pot asista la efectuarea expertizei judiciare repetate pentru a da explicații pe marginea concluziilor formulate în urma expertizei judiciare primare, însă nu pot participa la efectuarea investigațiilor și la întocmirea concluziilor. La fel, alin. (3), al aceluiași articol prevede cazurile în care se dispune expertiza judiciară repetată:*

- a) concluziile expertului sînt neclare, contradictorii, neîntemeiate sau există îndoieli în privința veridicității acestora;*
- b) ordonatorul expertizei judiciare sau instanța de judecată a constatat că expertul judiciar nu avea dreptul să o efectueze ori și-a depășit competența;*
- c) a fost încălcată ordinea procesuală de dispunere a expertizei judiciare;*
- d) s-au constatat încălcări ale metodelor sau procedurilor de efectuare a expertizei judiciare;*
- e) concluziile expertului nu au fost corelate cu datele de fapt puse la dispoziția lui;*
- f) există contradicții esențiale între opiniile experților participanți la efectuarea unei expertize judiciare în comisie.*

Astfel, la acest aspect, instanța de recurs reține că, prin încheierea instanței de apel din 13 februarie 2020 (f.d. 75-80 v. VI), a fost respinsă cererea avocatului, privind numirea expertizei judiciare medico-legale repetate.

În acest sens, Colegiul penal atestă că, instanța de apel întemeiat a reținut

că, în cererea de numirea repetată a expertizei, apărătorul nu a făcut trimitere la careva motive pertinente ce ar indica necesitatea stringentă sau prezența unui caz, în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sunt necesare cunoștințe specializate în domeniu, în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor ce au însemnătate decisivă în vederea soluționării cauzei penale, or aspectele invocate de apărător au fost elucidate în cadrul urmăririi penale, instanța de apel reținând că în spăță, au mai fost efectuate și alte rapoarte de expertiză, astfel prin acestea au fost soluționate chestiunile invocate în cerere. La fel, o cererea similară a fost soluționată de către Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, prin încheierea din 22.10.2019. La fel, instanța de apel a mai atenționat și asupra faptului că, rapoartele de expertiză efectuate în speță, au fost prezentate participanților la proces anterior, în cadrul urmăririi penale, însă doar după remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, apărătorul a înaintat astfel de cerere, circumstanță, ce repetat confirmă faptul lipsei oportunității numirii unei expertize repetate, în speță, dar și intenția de tergiversare a examinării cauzei.

Mai mult ca atât, Colegiul penal atestă că rapoartele de expertiză efectuate în cauză, nu au fost contestate de către partea apărării la etapa respectivă, depunând cerere, abia la etapa apelului, fără a indica motivele ce au împiedicat efectuarea expertizei judiciare medico-legale repetate, la urmărirea penală sau în prima instanță, contrar prevederilor art. 413 alin. (4) Cod de procedură penală.

Alegațiile recurentului precum că, cererea de recuzare a judecătorilor de la examinarea cererii de apel, a fost examinată în lipsa procurorului și inculpaților, Colegiul consideră că, nu au nici un suport legal, deoarece în conformitate cu prevederile art. 35 alin. (2) Cod de procedură penală, examinarea cererii de recuzare sau a declarației de abținere se face în aceeași zi, ascultând părțile și persoana a cărei recuzare se cere.

Astfel, reieșind din procesul – verbal al ședinței de judecată din data de 30 octombrie 2019, se atestă că, la examinarea cererii de recuzare înaintată de avocatul Mocanu S., a fost prezent doar acesta, instanța oferindu-i cuvânt asupra cererii de recuzare.

Nu pot fi reținute de către instanța de recurs nici aserțiunile părții apărării, precum că, procesul penal în privința inculpaților, învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, urmează a fi încetat și necesar a declara ca nulă ordonanța emisă de prim- adjunct al Procurorului General, Andrei Pîntea din 24 septembrie 2013, privind anularea ordonanței de suspendare a urmăririi penale în cauza nr. 2010011932, emisă de către procurorul în procuratura sectorului Centru, mun. Chișinău, Nadejda Agatii, la 23 ianuarie 2013, cu reluarea urmăririi penale, anularea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Mocanu L. și Mocanu S. în cauza nr. 2010011932, emisă de către procurorul în Procuratura sect. Centru, la 21 ianuarie 2013, anularea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Stoinov I. și încetarea urmăririi penale în cauza nr. 2010011932, emisă de către procurorul sect. Centru, mun. Chișinău, Agati N., la 23.01.2013.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă, faptul că, ordonanța emisă de prim- adjunct al Procurorului General, Andrei Pîntea din 24 septembrie 2013, a fost obiect de examinare, conform prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, astfel prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 aprilie 2014, a fost respinsă plângerea avocatului Mocanu S. în numele lui Stoinov I., Mocanu L. și Mocanu S., ca inadmisibilă fiind depusă tardiv. A fost refuzat în declararea nulă a ordonanței prim- adjunctului Procurorului General, Andrei Pîntea din 24 septembrie 2013, privind anularea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Mocanu L. și Mocanu S., în cauza nr. 2010011932, emisă de către procurorul în Procuratura sect. Centru, mun. Chișinău, Agatii Nadejda, la 21 ianuarie 2013 și 23 ianuarie 2013 și a ordonanței din 23.01.2013 de suspendare a urmăririi penale, emisă de același procuror, cu reluarea urmăririi penale, din motivul expirării termenului de 10 zile, prevăzut de art. 313 Cod de procedură penală.

Ținând cont de cele expuse, Colegiul penal consideră, că instanța de apel, în prezența cumulului de probe administrat în prezenta cauză, întemeiat și corect a stabilit vinovăția lui Stoinov Ivan Xxxxx, Mocanu Liliana Xxxxx și Mocanu Stela Xxxxx în baza art. art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, iar argumentele invocate de către apărător, în acest sens, sunt nefondate.

În temeiul celor expuse mai sus, instanța de recurs constatând, că recursul declarat de către avocatul Mocanu Serghei în numele inculpaților este unul neîntemeiat, a ajuns la concluzia privind respingerea acestuia ca inadmisibil.

Referitor la recursul declarat de către procurorul delegat în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate și contradictorii.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul,

verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, la pronunțarea soluției de liberare a inculpaților de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursului declarat de procuror se constată că, acesta este întemeiat în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Din conținutul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, însă critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de liberarea inculpaților de răspundere penală.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Astfel, instanța de recurs reține că, instanța de apel a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Stoinov I. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și liberat de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală. Mocanu L. a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și liberată de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală. Mocanu S. a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și liberată de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

În acest sens, instanța de apel a reținut, că: „... *infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, a fost comisă de inculpați la data de 16.10.2010, prin urmare, instanța de apel reține că termenul de prescripție începe de la data enunțată pînă în prezent, iar la data judecării cauzei în ordine de recurs, s-a scurs termenul de prescripție, circumstanțe care indică că Stoinov Ivan, Mocanu Stela și Mocanu Liliana urmează a fi liberați de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de*

prescripție pentru tragere la răspundere penală.”

La acest aspect, Colegiul penal lărgit reține că, la soluționarea chestiunii cu privire la liberarea inculpaților de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că:

- la momentul comiterii infracțiunii, 16.10.2010, infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, prevedea pedeapsă cu închisoare de la 3 la 6 ani, iar conform art. 16 alin. (4) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave.

- în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. c) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: 15 ani de la săvârșirea unei infracțiuni grave;

- de la momentul comiterii infracțiunii în cauză, 16.10.2010, până la pronunțarea deciziei instanței de apel, 21.02.2020, au expirat 9 ani 4 luni 5 zile.

Deci, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal lărgit constată că, sunt întemeiate argumentele procurorului, precum că instanța de apel greșit a dispus liberarea inculpaților Stoinov Ivan, Mocanu Liliana și Mocanu Stela de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție, astfel recunoscând inculpații vinovați în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, neîntemeiat a omis să soluționeze dacă aceștia trebuie să fie pedepsiți pentru infracțiunea săvârșită și ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpaților.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit statuează, că concluziile instanței de apel, în partea liberării inculpaților de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală, nu sunt pe deplin argumentate din punct de vedere legal, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, cu privire la liberarea inculpaților de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauză urmează a fi casată parțial, în partea liberării inculpaților de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de

practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Mocanu Serghei în numele inculpaților.

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul delegat în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2020, în partea liberării inculpaților de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală, în cauza penală în privința lui **Stoinov Ivan Xxxxx, Mocanu Liliana Xxxxx și Mocanu Stela Xxxxx** și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac, în partea rejudecării cauzei, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 01 aprilie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor